

Sygn. akt XVII AmE 378/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz

Protokolant: protokolant sądowy Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) S.A. z siedzibą w R.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

zainteresowany A. D.

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 7 listopada 2017r. nr (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w R. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 378/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany), w związku z ujawnieniem w działalności prowadzonej przez (...) S.A. z siedzibą w R. (Przedsiębiorca, powód) nieprawidłowości polegającej na wstrzymaniu dostarczania energii elektrycznej z niezasadnionych powodów, o której mowa w art.56 ust.1 pkt.14 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 ze zm. dalej: Pe), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, decyzją z dnia 7 listopada 2017 r. nr (...) orzekł, że:

1. (...) S.A. w siedzibą w R. z niezasadnionych powodów wstrzymała dostarczanie energii elektrycznej do obiektu odbiorcy A. D. (odbiorca, zainteresowany) zlokalizowanego w miejscowości J. przy ul. (...),

2. za działanie określone w punkcie 1 wymierzył przedsiębiorcy (...) spółka akcyjna w siedzibą w R. karę pieniężną w wysokości 2 500 zł.

(...) S.A. w siedzibą w R. w złożonym odwołaniu zaskarżyła decyzję Prezesa URE w całości. Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego - art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe w zw. z art. 8 ust. 1 Pe poprzez jego błędną wykładnię i wydanie decyzji stwierdzającej, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do obiektu odbiorcy A. D. nastąpiło z nieuzasadnionych powodów oraz nakładającej karę pieniężną,
2. naruszenie art. 6 k.p.a. w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe poprzez wydanie decyzji stwierdzającej wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej z nieuzasadnionych powodów, w sytuacji gdy brak jest podstawy prawnej dla takiego rozstrzygnięcia,
3. naruszenie art. 80 k.p.a. poprzez brak dokonania oceny na podstawie całokształtu materiału dowodowego, w tym brak zbadania w toku postępowania o stwierdzenie wstrzymania dostarczania energii elektrycznej za nieuzasadnione czy nastąpiło ono z nieuzasadnionych powodów, co jest warunkiem sine qua non penalizacji,
4. naruszenie art. 61 k.c. w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe poprzez przyjęcie, że zagadnienie związane z dotarciem oświadczenia woli do adresata doręczenia, które stało się podstawą wydania decyzji o stwierdzeniu nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do obiektu odbiorcy, stanowi jednocześnie o nieuzasadnionych powodach tego wstrzymania, które są przesłanką penalizacji czynu.
5. naruszenie art. 56 ust. 6 Pe poprzez jego niezastosowanie i dokonanie dowolnych ustaleń w zakresie stopnia szkodliwości czynu i stopnia zawinienia,
6. naruszenie art. 56 ust. 6a Pe poprzez jego niezastosowanie i wymierzenie kary w sytuacji gdy stopień szkodliwości czynu był znikomy,
7. naruszenie art. 7 i 77 k.p.a. poprzez brak podjęcia czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i brak wyczerpującego rozpatrzenia całości materiału dowodowego w sprawie oraz oparcie się w dokonanych ustaleniach wyłącznie na treści decyzji nr (...) z dnia 10 września 2013 r.

Na podstawie przedstawionych zarzutów powód wniósł o:

1. uchylene decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki sygn. (...) z dnia 7 listopada 2017 r.,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17,00 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,
3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów na okoliczności wskazane w treści odwołania.

Powód wskazał, iż decyzją z dnia 10 września 2013 r. nr (...) Prezes URE uznał, że wstrzymanie dostarczania energii do obiektu zainteresowanego było nieuzasadnione. Decyzja ta została wydana na podstawie art. 8 ust. 1 Pe. Podniósł, że art. 8 ust. 1 Pe stanowi dla Prezesa URE normatywną podstawę rozstrzygnięcia w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii. Natomiast art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe stwarza możliwość penalizacji działania przedsiębiorstwa energetycznego, polegającego na wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej z nieuzasadnionych powodów. Zdaniem powoda z wykładni językowej terminów „nieuzasadnione wstrzymanie” oraz „wstrzymanie z nieuzasadnionych powodów” nie wynika tożsamość zakresowa tych pojęć. Odmienne ujęcie przesłanek na gruncie tych przepisów nakazuje rygorystyczne stosowanie wykładni literalnej art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe. Powód wskazał, że okolicznościami uzasadniającymi wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej jest stwierdzenie nielegalnego pobierania energii i zwlekanie przez odbiorcę z zapłatą za świadczone usługi, pobrane paliwo lub energię przez co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności – art. 6b ust. 1 pkt 1-2 i ust. 2 Pe. Wystąpienie warunku zwłoki w zapłacie w przypadku zainteresowanego jest bezsporne. W sprawie zakończonej wydaniem prawomocnej decyzji z dnia 10 września 2013 r. okolicznością sporną było prawidłowe dopełnienie warunku powiadomienia odbiorcy. Przedsiębiorca stwierdził, że obowiązek powiadomienia i możliwe jego niedopełnienie nie jest jednak

prawnym warunkiem uzasadnionego bądź nieuzasadnionego powodu wstrzymania dostarczania energii elektrycznej. Nałożenie kary jest możliwe w przypadku wstrzymywania dostarczania energii elektrycznej z nieuzasadnionych powodów a zaskarżona decyzja w pkt.1 została wydana na podstawie prawnej, która powinna być badana w innym postępowaniu. Pomimo nawet wcześniejszego stwierdzenia, że wstrzymanie dostaw energii wobec odbiorcy A. D. było nieuzasadnione, z uwagi na fakt, iż powody tego wstrzymania były uzasadnione (powodem było zaleganie przez odbiorcę z płatnościami za energię elektryczną), redakcja przywołanego przez organ przepisu art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe, stanowiąca postawę zaskarżonej niniejszym odwołaniem decyzji, nie może stanowić podstawy nałożenia na Spółkę kary z uwagi na niespełnienie przesłanek do nałożenia kary. Wskazany przepis mówi wprost, iż karze pieniężnej podlega ten, kto z nieuzasadnionych powodów wstrzymuje lub ogranicza dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców. W przypadku odbiorcy A. D. zaleganie z zapłatą należności za energię elektryczną i powstałe w ten sposób zadłużenie stanowiło uzasadnione powody wstrzymania dostaw energii, nawet jeżeli samo wstrzymanie byłoby nieuzasadnione (przedwczesne).

Powód zarzucił również Prezesowi URE brak uwzględnienia w wydanej decyzji dyrektyw wymiary kary przewidzianych w art. 56 ust. 6 Pe oraz nieumyślności czynu, a także błędne stwierdzenie, że szkodliwość czynu była wyższa niż znikoma, gdyż wstrzymanie dostaw energii trwało zaledwie 1 dzień. Podniósł, że jego działanie spełniało znamiona winy nieumyślnej. Wskazał, że realizował obowiązki przewidziane w ustawie i procedurze wewnętrznej, działał z uzasadnionych powodów, dokonał wymaganych powiadomień, a jedynie w związku z nieoczywistą interpretacją przepisów dotyczących doręczeń wstrzymanie dostaw energii zostało w tym przypadku uznane za nieuzasadnione.

W ocenie powoda wskazane w odwołaniu okoliczności nie zostały przed wydaniem zaskarżonej decyzji rozważone a decyzja została oparta na poprzedniej decyzji pozwanego, iż wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej było nieuzasadnione.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Prezes URE wskazał, iż ocena zasadności wstrzymania dostaw energii elektrycznej do lokalu zainteresowanego została już dokonana prawomocną decyzją z dnia 10 września 2013 r. nr OKR- (...) (...), w której stwierdził, że powód z nieuzasadnionych przyczyn zlecił przedsiębiorstwu (...) S.A. w L. wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do obiektu odbiorcy A. D. w dniach 7-8 listopada 2012 r. Wobec oddalenia odwołania powoda oraz apelacji od wyroku sądu I instancji w sprawie bezsporne jest, iż decyzja z dnia 10 września 2013 r. nr OKR- (...) (...) jest prawomocna. Wbrew zarzutom odwołania nie mógł postępowaniu poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji dokonywać ponownej oceny zasadności tego wstrzymania. Pozwany podkreślił, że przedmiotem tego postępowania było jedynie wymierzenie kary pieniężnej za nieuzasadnione wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej. W związku z tym wskazał, że zarzut naruszenia art. 61 k.c. dotyczący prawidłowości doręczenia odbiorcy wezwania do zapłaty był już przedmiotem oceny sądowej w postępowaniu odwoławczym od decyzji stwierdzającej, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej było nieuzasadnione. Zdaniem pozwanego zakres pojęć „nieuzasadnione wstrzymanie” (art.8 ust.1 Pe) oraz wstrzymanie „z nieuzasadnionych powodów” (art.56 ust.1 pkt.14 Pe) jest tożsamy. Prezes URE zauważył, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do odbiorcy miało miejsce przed upływem wyznaczonego przez powoda terminu do uiszczenia przez zainteresowanego zaległości, z naruszeniem obowiązującego w dacie wstrzymania dostarczania energii art. 6 ust.3a Pe. W ocenie Prezesa URE ta okoliczność przesądza o zasadności wymierzenia powodowi w zaskarżonej decyzji kary pieniężnej. Przyjęcie za trafny pogląd powoda uniemożliwiłoby wymierzenie kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe w sytuacji, gdy odbiorca zalega z zapłatą, lecz przedsiębiorstwo energetyczne nie dochowa określonej w przepisach prawa procedury poprzedzającej wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej. Prowadziłoby to do niedopuszczalnej, ponownej oceny rozstrzygnięcia zawartego w decyzji wydanej w trybie art. 8 ust. 1 Pe, która byłaby ograniczona do badania przyczyn wstrzymania dostaw z pominięciem oceny, czy został dochowany tryb poprzedzający wstrzymanie. Odnosząc się do zarzutów nieprawidłowego ustalenia stopnia szkodliwości czynu i stopnia zawinienia Prezes URE zauważył, że pozbawienie zainteresowanego energii elektrycznej przez jeden dzień znacząco wpływa na jakość codziennego życia. Oświadczył, że uwzględnił okoliczność, iż nieuzasadnione wstrzymanie dostarczania energii

dotyczyło jednego odbiorcy. Naruszało jednak zasadę nieprzerwanego dostępu do energii elektrycznej i pozbawiało odbiorcę świadczonych usług. Miało to znaczący wpływ na jakość codziennego życia i możliwość korzystania z mieszkania. Pozwany powołał się na ocenę wyrażoną w wyroku Sądu Apelacyjnego, że ze względu na wysoką dolegliwość dla odbiorcy sankcja w postaci wstrzymania dostarczania energii elektrycznej powinna być stosowana wyjątkowo i z zachowaniem należytego trybu informowania o wysokości zadłużenia i skutkach braku zapłaty należności. Prezes URE zauważył, że zdaniem Sądu Apelacyjnego wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej było nieuzasadnione, co pozwala uznać, że stopień szkodliwości czynu powoda był znaczny. Pozwany przedstawił okoliczności, które miał na uwadze przy ustalaniu nałożonej kary i stwierdził, że wysokość nałożonej decyzją kary pieniężnej jest adekwatna do stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia oraz dotychczasowego zachowania powoda. Pozwany odniósł się również do zarzutu naruszenia przepisów postępowania administracyjnego.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Prezes URE, po rozpatrzeniu wniosku odbiorcy A. D. z dnia 28 lutego 2013 r., na podstawie art. 8 ust 1 Pe, decyzją nr (...) (...) z dnia 10 września 2013 r. stwierdził, że dokonane przez (...) S.A. z siedzibą w R., przy udziale (...) S.A. z siedzibą w L., wstrzymanie, w okresie od 7 listopada 2012 r. do 8 listopada 2012 r. dostaw energii elektrycznej do lokalu zainteresowanego, położonego w miejscowości J. przy ulicy (...) było nieuzasadnione.

Wyrokiem z dnia 4 lutego 2015 r. sygn. akt XVII AmE 112/13 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) oddalił odwołanie (...) S.A. z siedzibą w R. od powyższej decyzji Prezesa URE (k. 17 akt adm.)

Sąd Apelacyjny w Warszawie, wyrokiem z dnia 28 czerwca 2016 r. sygn. akt VI ACa 736/15 oddalił apelację powoda od wyroku SOKiK z dnia 4 lutego 2015 r. (k.25 akt adm.)

Od wyroku sądu II instancji powód wniósł skargę kasacyjną. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2017 r. sygn. akt III SK 63/16 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniesionej przez (...) S.A. w R. skargi kasacyjnej do rozpoznania. (k.35 akt adm.) Decyzja Prezesa URE z dnia 10 września 2013 r. nr OKR- (...) (...) jest prawomocna.

Pismem z dnia 19 września 2017 r. Prezes URE zawiadomił (...) S.A. z siedziba w R. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia temu przedsiębiorcy, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe kary pieniężnej, złożenia szczegółowych wyjaśnień w sprawie oraz informacji o wysokości przychodu uzyskanego przez Przedsiębiorcę w 2016 r.

W piśmie z dnia 25 września 2017 r. Przedsiębiorca przedstawił swoje wyjaśnienia w sprawie, oraz złożył dokumenty zawierające informacje dotyczące uzyskanego w 2016 r. przychodu. (k.37 – 107 akt adm.)

Pismem z dnia 13 października 2017 r. Prezes URE zawiadomił (...) S.A. z siedziba w R. o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się z zebrany materiałem dowodowym i złożenia ewentualnych wyjaśnień w określonym w piśmie terminie. (k. 109 akt adm.)

We wskazanym terminie Przedsiębiorca nie zapoznał się z zebrany w postępowaniu administracyjnym materiałem dowodowym. (k. 111 akt adm.)

W 2016 r. (...) S.A. z siedzibą w R. osiągnęła przychód w wysokości (...) zł (k.76 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach postępowania administracyjnego poprzedzających wydanie zaskarżonej decyzji.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Decyzją z dnia 10 września 2013 r. nr OKR- (...) (...) Prezes URE, po przeprowadzeniu na podstawie art. 8 ust. 1 Pe postępowania administracyjnego stwierdził, iż wstrzymanie przez (...) S.A. z siedzibą w R. w dniach od 7 do 8 listopada 2012 r. dostarczania energii elektrycznej do lokalu odbiorcy A. D. było nieuzasadnione. Podstawą wydania

decyzji nr (...)(...) było ustalenie, że do wstrzymania dostaw energii elektrycznej do lokalu odbiorcy doszło przed upływem przysługującego odbiorcy terminu na zapłatę należności. Z wymienionej decyzji ostatecznej wynika więc, że odpowiedzialność z nieuzasadnione wstrzymanie dostaw energii elektrycznej do lokalu zainteresowanego ponosi (...) S.A. z siedzibą w R.. Ze względu na fakt, że decyzja z dnia 10 września 2013 r. jest prawomocna, w postępowaniu poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji Prezes URE nie był więc zobowiązany do ponownego dokonania ustaleń, które zostały już stwierdzone decyzją administracyjną o charakterze ostatecznym.

W odwołaniu złożonym w niniejszej sprawie powód nie zaprzeczał ustaleniom wynikającym z prawomocnej decyzji z dnia 10 września 2013 r. Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe karze pieniężnej podlega ten, kto z nieuzasadnionych powodów wstrzymuje lub ogranicza dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców. W treści zaskarżonej decyzji Prezes URE wyraźnie stwierdził, że postępowanie administracyjne poprzedzające jej wydanie, dotyczyło wymierzenia kary pieniężnej w związku ze stwierdzeniem w działalności powoda nieprawidłowości, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe. Na podstawie ustaleń wynikających z prawomocnej decyzji administracyjnej, dotyczących podmiotu, ponoszącego odpowiedzialność za nieuzasadnione wstrzymanie dostaw energii elektrycznej Prezes URE, uprawniony był do stwierdzenia, że (...) S.A. z siedzibą w R. z nieuzasadnionych powodów wstrzymał dostarczanie energii elektrycznej do lokalu odbiorcy, oraz nałożenia na tego przedsiębiorcę zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe kary pieniężnej.

W złożonym odwołaniu powód stanął na stanowisku, że art. 56 ust.1 pkt.14 Pe oraz art.8 ust. 1 Pe operują zupełnie innymi pojęciami dotyczącymi nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii elektrycznej. Wskazał, iż na podstawie art. 56 ust. 1 pkt. 14 Pe karze pieniężnej podlega ten, kto z nieuzasadnionych powodów wstrzymuje lub ogranicza dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców. Natomiast w myśl art. 8 ust.1 Pe w sprawach spornych, dotyczących (...) nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii (...) rozstrzyga Prezes URE na wniosek strony. Zdaniem powoda zakresy pojęć „nieuzasadnione wstrzymanie” dostarczania energii i „wstrzymanie z nieuzasadnionych powodów” nie są identyczne.

W ocenie powoda Prezes URE może na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe wymierzyć przedsiębiorcy energetycznemu kary pieniężnej wyłącznie w sytuacji, gdy w praktyce nie zaszły wymienione poniżej przesłanki:

- 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii,
  - 2) odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności
- a mimo tego przedsiębiorca zaprzestał dostarczania energii do odbiorcy.

Powód twierdził, że penalizacji na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe nie podlega wstrzymanie dostarczania energii w przypadku wymienionym w pkt. 2) bez wypełnienia procedury opisanej w art. 6 ust. 3a Pe. Przepis ten stanowi, że przedsiębiorstwa energetyczne mogą wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Zdaniem powoda okoliczność, że odbiorca energii zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub pobraną energię co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności jest wystarczająca do uznania, że wstrzymanie dostaw energii było uzasadnione. Zatem mimo nie zachowania przez przedsiębiorcę energetycznego procedury określonej w art. 6 ust. 3a Pe tj. uprzedniego powiadomienia odbiorcy na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności, Prezes URE nie może nałożyć na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt. 14 Pe.

Na rozprawie w dniu 5 listopada 2019 r. pełnomocnik pozwanego wskazał, że w każdym przypadku, gdy doszło do wstrzymania dostaw energii elektrycznej, Prezes URE orzeka na podstawie art. 8 ust. 1 Pe i stwierdza, czy wstrzymanie

dostarczania energii elektrycznej było nieuzasadnione. Na podstawie tego przepisu Prezesa URE nie ma możliwości nakładania na przedsiębiorców kar pieniężnych. Przepisem stanowiącym podstawę do nakładania kary pieniężnej jest art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe.

W ocenie Sądu przedstawiona przez powoda argumentacja dotycząca braku tożsamości pojęć zawartych w art. 8 ust. 1 Pe oraz w art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe nie zasługuje na uwzględnienie. Prawodawca w ustawie Prawo energetyczne nie rozróżnił pojęć „nieuzasadnione wstrzymanie” dostarczania energii i „wstrzymanie z nieuzasadnionych powodów”. Przepis art. 56 ust.1 pkt. 14 Pe penalizuje więc nie tylko działanie przedsiębiorcy energetycznego polegające na wstrzymaniu dostaw energii mimo braku zaległości płatniczych ze strony odbiorcy (z nieuzasadnionych powodów), ale także gdy przedsiębiorca energetyczny nie zachował procedury powiadamiania odbiorcy przewidzianej w art. 6 ust. 3a Pe, obowiązującym w dacie wydania decyzji z dnia 10 września 2013 r. (nieuzasadnione wstrzymanie).

Przyjęcie przedstawionej przez powoda interpretacji prowadziłyby do sytuacji, w której procedura określona w art. 6 ust.3a Pe byłaby pozbawiona znaczenia, gdyż nie byłoby możliwe ukaranie podmiotu za jej nie zachowanie. Tym samym mimo zamieszczenia przez ustawodawcę w ustawie przepisu art. 6 ust. 3a Pe przedsiębiorcy energetyczni nie musieliby przestrzegać zasad powiadamiania odbiorców o zamiarze wstrzymania dostaw energii elektrycznej.

Z powyższych względów zawarte w pkt 1 – 4 odwołania zarzuty, dotyczące naruszenia art. 56 ust.1 pkt.14 Pe w zw. z art. 8 ust. 1 Pe, art. 6 k.p.a. w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 14 Pe, oraz art.61 k.c. w zw. z art.56 ust.1 pkt. 14 Pe, zdaniem Sądu, nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przy ocenie zarzutu naruszenia art. 56 ust. 6 Pe, biorąc pod uwagę rodzaj naruszonego dobra, jakim jest dostęp do energii elektrycznej, zgodzić się należy z pozwanym, że we współczesnym świecie energia elektryczna jest dobrem szczególnym, które jest niezbędnym elementem standardowego wyposażenia cywilizacyjnego. Energia elektryczna stanowi istotny czynnik gwarantujący rozwój społeczno-gospodarczy oraz poprawę jakości życia społeczeństwa. Nie sposób wyobrazić sobie funkcjonowania gospodarstw domowych bez dostępu do energii elektrycznej, która nie służy w dzisiejszej dobie tylko zapewnieniu oświetlenia, ale uzależnia funkcjonowanie wszelkich urządzeń technicznych, bez których godne funkcjonowanie człowieka wydaje się być niemal niemożliwe (począwszy od sterowania urządzeniami doprowadzającymi wodę, ciepło, po wszelkie urządzenie służące komunikacji czy też rozrywce, ale też jako źródło napędu dla motoryzacji). Konsument, jako odbiorca zużywający energię elektryczną w gospodarstwie domowym, musi być więc traktowany w szczególny sposób i dlatego ustawodawca wprowadził specjalny reżim wstrzymywania dostaw energii elektrycznej do jakiego musi się dostosować przedsiębiorstwo energetyczne, łącznie z trybem odwoławczym od decyzji Prezesa UKE wprost do Sądu Okręgowego.

Pozbawienie więc odbiorcy dostępu do takiego dobra w sposób nieuprawniony należało uznać za czyn o bardzo dużej szkodliwości, gdyż wstrzymanie dostaw energii może powodować szkody nie tylko rzeczowe ale także szkody niematerialne, właśnie ze względu na różnorodność zastosowań energii w gospodarstwach domowych.

Oceniając natomiast wagę naruszonych obowiązków oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia należy wskazać, że wymogi jakie muszą zostać spełnione dla wstrzymania dostaw energii były sformułowane precyzyjnie, nie wywoływały wątpliwości interpretacyjnych, a powód miał świadomość związania tymi obowiązkami, gdyż regulacje prawne dotyczące warunków wstrzymania dostaw energii są niezmiennie od lat. Powód wstrzymując dostawę energii elektrycznej wbrew tym regułom pozbawił odbiorcę świadczenia należnego z umowy i niezbędnego dla funkcjonowania według uznanych standardów. Mając ponadto na uwadze, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej było szczególnie dotkliwą sankcją dla odbiorcy w gospodarstwie domowym, zgodzić się należało z pozwanym, iż stopień szkodliwości działania powoda był znaczny.

W sytuacji, gdy stopień szkodliwości czynu powoda nie był znikomy, Prezes URE nie miał też możliwości zastosowania przy wydawaniu zaskarżonej decyzji instytucji odstąpienia od wymierzenia kary. Ponadto wskazać należy, iż odstąpienie od nałożenia kary jest prawem a nie obowiązkiem organu. Ze uwagi na dyskrejonalny charakter decyzji stawianie organowi tego rodzaju zarzutu nie jest możliwe.

Warto również podkreślić, że w świetle treści celów prawa energetycznego wyrażonych w art. 1 ust 2 Pe rolą Prezesa URE jest równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii, a to może się odbywać jedynie w drodze sankcjonowania nagannych zachowań przedsiębiorców energetycznych o znacznie silniejszej pozycji rynkowej, którzy naruszają interesy słabszych uczestników rynku jakimi są odbiorcy energii w gospodarstwach domowych.

Odnosnie stopnia zawinienia, w ocenie Sądu, wskazać należało na brak zachowania przez powoda należytej staranności przy zachowywaniu procedury z art.6 ust.3a Pe. Na powodzie, jako na przedsiębiorcy wykonującemu działalność koncesjonowaną spoczywa obowiązek zachowania najwyższych standardów, w tym także rygorystycznego przestrzegania przepisów prawa, szczególnie w tak znaczącym obszarze jak wstrzymywanie dostarczania energii elektrycznej odbiorcom. W tym zakresie stopień zawinienia powoda należy zakwalifikować jako znaczny. Zdaniem Sądu powód w odwołaniu nie wykazał, że przy ustalaniu wysokości nałożonej kary pieniężnej Prezes URE nie uwzględnił braku winy umyślnej Przedsiębiorcy. W art. 56 ust. 6 Pe ustawodawca, jako kryterium wymiaru kary wskazał stopień zawinienia a nie rodzaj winy.

Przy uwzględnieniu poziomu uzyskanego przez powoda przychodu ogółem z działalności gospodarczej lub tylko przychodu z działalności koncesjonowanej, zdaniem Sądu, stwierdzić należało, iż wysokość nałożonej na powoda kary ma wymiar jedynie symboliczny. Nałożona kara nie będzie dla Przedsiębiorcy w najmniejszym stopniu odczuwalna, skoro jej wysokość stanowi zaledwie (...) % przychodu powoda. Biorąc pod uwagę, iż przychód ogółem powoda w roku poprzedzającym wydanie decyzji wynosił(...) zł również wartość nominalna nałożonej decyzją kary pieniężnej jest w istocie znikoma. W takiej sytuacji trudno mówić o jej funkcji prewencyjnej czy nawet represyjnej. Można mieć tylko nadzieję, że wymierzona kara, chociaż symboliczna, będzie dla przedsiębiorcy ostrzeżeniem, że dalsze nielojalne zachowania wobec odbiorców energii elektrycznej będzie znacznie surowiej traktowane. Należy także mieć na uwadze, że kara ma też symboliczny wymiar bowiem Przedsiębiorca nie był dotychczas karany przez Prezesa URE za wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej z nieuzasadnionych powodów.

Z tych względów zarzuty odwołania, dotyczące naruszenia art. 56 ust. 6 i 6a Pe należało uznać za bezzasadne.

Odnosnie podniesionych w odwołaniu zarzutów naruszenia przepisów postępowania administracyjnego wskazać należało, że w ocenie Sądu Prezes URE w sposób wszechstronny i wyczerpujący przeanalizował zebrany materiał dowodowy, przedstawiając istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty i wyjaśniając przyczyny ich uwzględnienia bądź pominięcia. Wskazać należało, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, według reguł kontradyktoryjnego postępowania cywilnego. W prowadzonym postępowaniu odwoławczym SOKiK nie ogranicza się wyłącznie do badania legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym. SOKiK zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu obowiązujących w postępowaniu cywilnym zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązków stron w postępowaniu dowodowym. W świetle powyższego nawet gdyby przyjąć, iż w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to, o ile nie stanowią one podstawy do stwierdzenia nieważności decyzji, nie mogą one prowadzić do uchylenia decyzji i nie mogą być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku sygn. akt III CRN 120/91 OSNC 1992 Nr 5, poz. 87; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku sygn. akt I CKN 265/98 OSP 2000 Nr 5 poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 roku sygn. akt 351/99 OSNC 2000 Nr 3 poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 OSNP 2006/19-20/312).

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia, oddalił odwołanie jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2

pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.